

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο : 2131339775
E-mail : d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές κ.κ. Παρασκευά
Κουκουλόπουλο, Μιχαήλ Κατρίνη,
Μιλένα Αποστολάκη, Ελένη Βασινά,
Παύλο Γερούλανο και Χριστίνα Σταρακά
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 2680/19.1.2024 ερώτηση.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 2680/19.1.2024 ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Παρασκευάς Κουκουλόπουλος, Μιχαήλ Κατρίνης, Μιλένα Αποστολάκη, Ελένη Βασινά, Παύλος Γερούλανος και Χριστίνα Σταρακά, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Τα ακριβή στοιχεία υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 έως την 31^η/12/2023, όπως αποτυπώνονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014-2020), ανακοινώθηκαν με δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στις 3/1/2024, ενώ παρουσιάστηκαν με αναλυτικά διαγράμματα υλοποίησης ανά πρόγραμμα και σε σχετική συνέντευξη Τύπου στο Υπουργείο στις 15/1/2024. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ανακοινωμένα στοιχεία, τα Προγράμματα εκτελέστηκαν στο σύνολό τους (23,4 δισ. ευρώ σε όρους Δημόσιας Δαπάνης) αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμο πόρο, ενώ όλα τα προγράμματα – τομεακά και περιφερειακά – εκτιμάται ότι θα κλείσουν έχοντας απορροφήσει το σύνολο της κοινοτικής τους συνδρομής. Προς διευκόλυνση, επισυνάπτεται πίνακας στον οποίο αποτυπώνονται τόσο τα στοιχεία υλοποίησης (καταχώριση δαπανών) ανά πρόγραμμα έως 31/12/2023, όσο και η εκτίμηση για το κλείσιμό τους μετά την ολοκλήρωση της καταχώρισης επιλέξιμων δαπανών.

Επιπλέον, τα στοιχεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-20 έως και το Δ' εξάμηνο 2023 (διαχρονική απορρόφηση, πληρωμές ανά περιφέρεια, εγκεκριμένα έργα σε όλη τη χώρα) είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα <https://anaptyxi.gov.gr> και είναι προσβάσιμα σε κάθε πολίτη.

Αναφορικά με το κλείσιμο του ΕΣΠΑ 2014-20, διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό (Καν ΕΕ 1303/2013), η 31^η/12/2023 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους των έργων. Ωστόσο, η λήξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν συμπίπτει με το διοικητικό κλείσιμο των προγραμμάτων, καθώς η καταχώριση δαπανών

που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στην περίοδο επιλεξιμότητας συνεχίζεται, ενώ παράλληλα προχωρούν και οι υπόλοιπες απαιτούμενες διαχειριστικές ενέργειες για το κλείσιμο.

Η καταχώριση των δαπανών έχει καταληκτική ημερομηνία (σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές κλεισίματος – 2022/C474/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής) την 30^η/6/2024, ενώ η οριστική εικόνα του κλεισίματος θα αποτυπώνεται στα έγγραφα κλεισίματος των επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-2020, τα οποία θα υποβληθούν τον Φεβρουάριο 2025. Σε αυτό το χρονικό σημείο (Φεβρουάριος 2025) θα είναι πλέον διαθέσιμη η οριστική λίστα των έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 τα οποία σύμφωνα με τον Κανονισμό θα είναι ολοκληρωμένα, τμηματοποιημένα ή ημιτελή, τα οποία έχουν περιθώριο να ολοκληρωθούν 2 έτη μετά την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος.

Όσον αφορά στις πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) το έτος 2023 για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος, αυτές ανήλθαν σε 7,4 δις, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 100,11%. Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι ο αρχικός προϋπολογισμός αυξήθηκε κατά 350 εκατ. ευρώ, μέσω συμπληρωματικών προϋπολογισμών, προκειμένου να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες στην εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ. Ιδιαίτερα μεγάλος όγκος πληρωμών ύψους 4,63 δις ευρώ εκτελέστηκε στο τελευταίο τρίμηνο του 2023. Για τα έργα που δεν κατέστη δυνατόν να πληρωθούν εντός του 2023 λόγω εξάντλησης του ορίου πιστώσεων, μεταφέρθηκαν αυτόματα στις 2-01-24 τα υπόλοιπα των λογαριασμών τους στην ΤτΕ, για την απρόσκοπτη συνέχιση των πληρωμών, οι οποίες και πραγματοποιούνται κανονικά χωρίς καμία καθυστέρηση. Επιπλέον έχουν εκτελεστεί και όλα τα νέα αιτήματα χρηματοδότησης που υποβλήθηκαν από τους αρμόδιους φορείς εντός του 2024. Για το έτος 2024, το ύψος του εγκεκριμένου ορίου για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ ανέρχεται σε 6,5 δις Ευρώ και αναμένεται να καλύψει τις απαιτούμενες ανάγκες χρηματοδότησης, τόσο των έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 όσο και αυτών του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Αναφορικά με τις υπερδεσμεύσεις του προϋπολογισμού των Αξόνων Προτεραιότητας των Ε.Π του ΕΣΠΑ σημειώνεται ότι η αξιοποίησή τους αποτελεί λογιστικό διαχειριστικό εργαλείο – το οποίο χρησιμοποιήθηκε αντίστοιχα και κατά το κλείσιμο του προηγούμενου ΕΣΠΑ 2007-2013 – το οποίο δίνει την δυνατότητα στις Διαχειριστικές Αρχές να εντάσσουν έργα συνολικού προϋπολογισμού μεγαλύτερου αυτού του Άξονα Προτεραιότητας. Αυτό απαιτείται προκειμένου οι Διαχειριστικές Αρχές να διαχειριστούν πρόσθετους διαθέσιμους πόρους που προέρχονται από εκπτώσεις στις προσφορές των αναδόχων σε έργα υποδομών, να αντιμετωπιστούν ζητήματα όπως είναι οι πιθανές καθυστερήσεις υλοποίησης ενταγμένων ή και συμβασιοποιημένων έργων (δικαστικές εμπλοκές, θέματα αρχαιολογίας κλπ), οι μελλοντικές δημοσιονομικές διορθώσεις, καθώς και η προετοιμασία - ωρίμανση έργων της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Κάθε υπερδέσμευση εγκρίνεται μετά από εξέταση τεκμηριωμένου αιτήματος και δέσμευση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής ότι θα προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σταδιακή απομείωση της υπερδέσμευσης. Σημειώνεται ότι Κανονισμός επιτρέπει ένα περιθώριο υπερδέσμευσης έως 115% της ενωσιακής στήριξης, ως περιθώριο ασφαλείας για να μην υπάρχουν απώλειες από αστοχίες και διορθώσεις. Στην παρούσα χρονική στιγμή για την τακτοποίηση των εγκεκριμένων υπερδεσμεύσεων βρίσκονται σε εξέλιξη απεντάξεις τόσο της β' φάσης των τμηματοποιημένων έργων, όσο και των έργων προς μεταφορά προκειμένου να ενταχθούν στα προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου, αλλά και τακτοποιήσεις εντάξεων και συμβάσεων έργων που ολοκληρώνονται. Η μέση υπερδέσμευση του συνολικού π/υ του ΕΣΠΑ 2014-2020 ανέρχεται σήμερα σε 160% σε επίπεδο εντάξεων και σε 139% σε επίπεδο νομικών δεσμεύσεων και έως την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος, οι προαναφερθείσες ενέργειες τακτοποίησης θα έχουν ολοκληρωθεί.

Τέλος, η οποιαδήποτε αναφορά στην αξιοπιστία της ΠΠ 2014-2020 δεν θα πρέπει να αποσυνδέεται από τους δύο άξονες διασφάλισης αυτής· αξιοπιστία υλοποίησης δια της διασφάλισης ελεγκτικών διαδικασιών και αξιοπιστία αποτελεσματικότητας δια της επίτευξης των στόχων της ΠΠ και των μετρήσιμων δεικτών.

Η διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας της υλοποίησης της Προγραμματικής Περιόδου(ΠΠ) και του συστήματος παρακολούθησης/συλλογής δεδομένων συντελείται μέσω υποβολής στην ΕΕ του πακέτου διασφάλισης της κάθε Λογιστικής Χρήσης που αποτελείται από τη δέσμη τριών (3) εγγράφων/ διαδικασιών κατά απόλυτη και αδιάσπαστη αλληλουχία τα οποία είναι υπό την ευθύνη τριών διαφορετικών Αρχών (Δήλωση Διαχείρισης και Ετήσια Σύνοψη υπό την ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ), Ετήσιος Λογαριασμός ανά Ταμείο του ΕΠ υπό την ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης (ΑΠ) και Γνώμη λογιστικού ελέγχου και Ετήσια Έκθεση Ελέγχου υπό την ευθύνη της Αρχής Ελέγχου-ΕΔΕΛ). Το επικείμενο κλείσιμο της προγραμματικής περιόδου επίσης διασφαλίζεται με αντίστοιχες ελεγκτικές διαδικασίες επί συνόλου. Είναι πρόδηλο ότι πρόκειται για ένα σαφές, αδιαπραγμάτευτο, αξιόπιστο σύστημα ελέγχου το οποίο υπόκειται στην παρακολούθηση-έλεγχο-έγκριση από την ΕΕ. Τονίζεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχει προκύψει κανένα θέμα αποδοχής των Λογαριασμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γεγονός που τεκμηριώνει την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένο:

Πίνακας υλοποίησης ΕΠ 2014-20 έως 31/12/2023 και εκτίμηση κλεισίματος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Υπηρεσία Συντονισμού

Πίνακας υλοποίησης ΕΠ 2014-20 έως 31/12/2023 και εκτίμηση κλεισίματος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Συνολική Δημόσια Χρηματοδότηση (€)	Ενωσιακή Στήριξη (€)	Ποσοστό Δαπανών Ενωσιακής Στήριξης (%) - στοιχεία ΟΠΣ 31/12/2023	Εκτίμηση κλεισίματος
Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	8.305.676.673	6.856.598.552	97,40%	107,7%
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	4.594.690.859	3.880.211.941	93,00%	100,6%
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	3.314.265.502	2.619.102.927	97,67%	109,9%
Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	619.852.772	502.782.220	99,39%	108,1%
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	457.129.769	365.703.811	99,49%	109,0%
Κεντρική Μακεδονία	894.840.260	715.872.202	99,89%	109,7%
Θεσσαλία	376.696.492	301.357.191	97,53%	106,3%
Ήπειρος	295.504.762	236.403.807	98,12%	110,9%
Δυτική Ελλάδα	449.335.884	359.468.704	97,95%	111,1%
Δυτική Μακεδονία	294.446.136	235.556.902	93,34%	100,8%
Στερεά Ελλάδα	193.228.396	96.614.198	97,61%	108,9%
Πελοπόννησος	254.905.332	203.924.265	100,00%	113,5%
Ιόνια Νησιά	201.696.536	161.357.226	98,66%	107,6%
Βόρειο Αιγαίο	269.341.277	215.473.020	99,97%	111,0%
Κρήτη	394.196.731	315.357.383	99,46%	112,2%
Αττική	1.050.256.190	840.204.949	98,92%	110,8%
Νότιο Αιγαίο	154.847.416	77.423.708	100,00%	113,3%
Θάλασσα & Αλιεία	509.092.640	379.745.523	85,44%	104,2%
Τεχνική Βοήθεια	359.158.577	283.750.641	100,00%	115,0%
Ελλάδα-Κύπρος	64.560.486	54.876.411	95,99%	107,6%
Ελλάδα-Βουλγαρία	130.262.836	110.723.408	95,65%	106,1%
Ελλάδα-Ιταλία	123.176.900	104.700.362	90,41%	102,0%
Ελλάδα-ΔτΒΜ	45.470.066	38.649.552	96,28%	107,2%
Ελλάδα-ΑΛΒΑΝΙΑ	54.076.734	45.965.222	98,69%	107,6%
Βαλκάνια-Μεσόγειος	39.641.029	33.456.246	93,28%	104,3%